

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Ženklava

Ženklava 204, 742 67

Identifikátor školy: 600138674

Termín konání orientační inspekce: 6. a 9. května 2002

Čj.	144309/02 – 5177
Signatura	on4bv139

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Ženklaava je neúplnou školou se čtyřmi ročníky. Výuka je realizována ve třech třídách, přičemž třetí a čtvrtý ročník jsou sloučeny (14 žáků). V době inspekce školu navštěvovalo 39 žáků.

Škola realizuje vzdělávací program Základní škola. Své pedagogické záměry dotváří prostřednictvím nepovinných předmětů a zájmových kroužků. Žáci pokračují v plnění povinné školní docházky převážně v Základní škole Štramberk, částečně pak na školách v Kopřivnici.

Na základě zřizovací listiny je škola od 29.11.2001 zřízena jako organizační složka obce Ženklaava. Je umístěna ve starší budově společně se školní jídelnou a školní družinou. Součástí je i tělocvična přístupná v odpoledních a večerních hodinách dalším organizacím. Ke škole patří rozsáhlý pozemek využívaný pro relaxační a tělovýchovné aktivity a pěstitelské práce. V budově jsou k dispozici tři kmenové třídy, odborná učebna pro práci s výpočetní technikou a keramická dílna s vlastní pecí. Výpočetní technika je starší a je aktuální její modernizace. Škola má připojení k internetu, což mohou žáci využívat v rámci zájmových kroužků. Vybavení nábytkem, pomůckami a didaktickou technikou je postupně modernizováno a obnovováno, takže v současné době je na dobré úrovni. Sociální zázemí včetně školní jídelny prochází postupnou rekonstrukcí.

V jediném oddělení školní družiny je zapsáno 25 žáků a provoz je zabezpečen v rozsahu 7:00 – 7:55 a 11:45 – 15:45 hodin. Rozhodnutím obecního zastupitelstva byl stanoven měsíční poplatek ve výši 50 korun.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Průběh vzdělávání byl sledován prostřednictvím hospitací v hodinách matematiky a českého jazyka. Časová dotace pro oba předměty je v rámci všech ročníků stanovena v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Osnovy jsou plněny. Předložené tématické plány jsou zpracovány směrem ke složení třídy a mají pracovní charakter. Stanovené výukové cíle byly přiměřené věkovým zvláštnostem i možnostem žáků. Bezprostřední příprava učitelek byla velmi dobrá a sledovala organizaci hodiny, obsahovou náplň a její návaznost na předchozí učivo a činnost žáků. Nízké počty dětí ve třídách umožňují neomezeně zařazovat běžné vyučovací činnosti a zprostředkovávají stálý přímý kontakt vyučujících s jednotlivými žáky.

Ze tří vyučujících, jejichž hodiny byly hospitovány, splňuje požadavky odborné a pedagogické způsobilosti jen jedna. Ředitelka školy má pouze pedagogickou způsobilost, další učitelka je dosud nekvalifikovaná, ale dálkově studuje první ročník učitelství pro 1. stupeň základní školy. Kvalita výuky stávající skutečností dotčena nebyla. Vyučující nesplňující všechny podmínky odborné a pedagogické způsobilosti prokazovaly didaktické i metodické dovednosti získané praxí, studiem a vhodným vedením.

Výuka probíhala v prostorných učebnách vybavených z velké části novým žakovským nábytkem a také další podmínky vyhovují psychohygienickým požadavkům (zastínění oken, světelné a tepelné hodnoty a možnost účinného větrání). Úložné skříňky a starší lavice umožňují učitelkám mít stále k dispozici všechny potřebná výukové materiály. Vyučovací technika je rovněž trvale ve třídách (radiomagnetofon, zpětný projektor, televizor, elektrické varhany) a v některých hodinách byla vhodně využívána. Učitelky se snaží vytvořit žákům příjemné a podnětné pracovní prostředí. Součástí výzdoby jsou metodické pomůcky sloužící

jako informační zdroje a také výtvarné práce žáků. Výuka je v zásadě materiálně zajištěna, a to jak vyhovujícími učebnicemi, tak didaktickými materiály. Tvořivost učitelek se v tomto směru projevila i v průběhu výuky, při níž zařazovaly práci s pomůckami zhotovenými svépomocí, případně s využitím kopírovacího přístroje.

Struktura hodin, výběr a množství učiva byly přiměřené možnostem žáků jednotlivých tříd i výukovým cílům. Jejich průběh zpestřovaly odpočinkové činnosti, organizovaný pohyb a pohybové prvky. Učitelky poskytovaly jednoznačné organizační pokyny a byly materiálně i metodicky na hodiny zodpovědně připraveny. Zvolené vyučovací činnosti a připravené pomůcky žáky aktivizovaly a cíleně procvičovaly učivo. Realizovány byly osvědčené výukové postupy s dominantní úlohou vyučujících a řízenými frontálními činnostmi, skupinové aktivity, umožňující všem žákům úspěšné uplatnění i samostatná práce. Učební materiály byly pestré (pracovní sešity a listy, učebnice, připravené metodické materiály, tabule, číselné řady a jejich modely a didaktická technika). Většina žáků prokazovala schopnost aplikace osvojených postupů a odpovídající dovednosti. Scházející diferenciací úkolů v některých hodinách v podstatě omezovala obě krajně kvalitativně rozlišné skupiny žáků, jejich individuální možnosti, tempo, případně nadání jednotlivců. Pro utvrzování a ověřování úrovně zvládnutí probíraného učiva byl vytvořen dostatečný prostor. Písemnosti žáků jsou vyučujícími pravidelně kontrolovány a mají velmi dobrou úroveň. Učivo bylo učitelkami interpretováno správně, vyučovací čas byl využit efektivně.

Všechny hospitované hodiny obsahovaly v úvodní části motivaci, která z pohledů žáků vždy navodila potřebnou atmosféru (zábavná úloha, písnička nebo skupinová práce pro ověření úrovně znalostí). V průběhu hodin takto působily hravé prvky, případně vhodné podněty (například střídání činností a organizačních forem, vhodné demonstrační a metodické pomůcky, práce s didaktickou technikou). Vyučující si udržovaly aktuální přehled o zvládnutí probíraného učiva a chybách při nácviku jeho aplikace. Průběžně hodnotily výkony pochvalou a slovním povzbuzováním, poskytovaly žákům individuální pomoc. Klasifikaci prováděly jen ojediněle. Ve většině hodin scházela možnost srovnání výsledků práce jednotlivce v rámci kolektivu (možnost sebehodnocení). Závěrečné hodnocení práce žakovského kolektivu s ohledem na cíl hodiny a výkony jednotlivců nebylo prováděno.

Celá hospitovaná výuka probíhala v klidné pracovní atmosféře, která byla navozena přátelským a vstřícným vystupováním učitelek. Navázáním sociálního kontaktu, vystupováním a meziosobní komunikací pozitivně ovlivňují pracovní součinnost žáků. Žáci byli většinou aktivní a dobře spolupracovali. Pedagogové využívali mimoslovní komunikaci (výraz obličeje, pohyby, gesta) ke sdělování záměrů a postojů a vhodně tak doplňovali mluvený projev. V průběhu inspekce nebylo pozorováno negativní jednání či chování žáků. Vyučující navázaly se žáky sociální kontakt a jejich přátelské vstřícné vystupování pozitivně ovlivňuje vzájemnou spolupráci.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Plánování, příprava výuky, organizace, metody a formy práce, materiální a personální podmínky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce a matematice hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Ředitelka školy po svém nástupu v roce 1999 zpracovala koncepční záměry na základě požadavků rodičů a obce. Prioritou je vytvoření přiměřené nabídky vzdělávacích a zájmových aktivit a z toho plynoucí omezení počtu žáků odcházejících na úplné školy v Kopřivnici a ve Štamberku. Dále pak stabilizace pedagogického sboru, vytvoření pozitivních vztahů s rodičovskou veřejností a představiteli obce a zapojení do projektu Zdravá škola. Motem celé koncepce je vybudování komunitní školy jako centra vzdělanosti a kultury v obci. Roční plán odpovídá stanovené koncepci. Je rozpracován do jednotlivých měsíců a obsahuje termínované úkoly jako jsou pedagogické rady, schůzky s rodiči a vnitřní úkoly z oblasti kontroly a spolupráce s okolními školami. Na něj navazují plány školní družiny, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, personálního rozvoje v krátkodobém i dlouhodobém horizontu a minimální preventivní program. Plán kulturních a společenských akcí je průběžně aktualizován podle nabídky a také podle potřeb obce. Ředitelka má kromě toho zpracován osobní plán, který má výrazně pracovní charakter a ve kterém jsou zahrnuty veškeré oblasti řízení. Vůdčí osobností při stanovování dílčích i strategických cílů je ředitelka školy, ale dává prostor aktivitě a iniciativě ostatních pracovníků a přijímá jejich připomínky a náměty. Sociodemografické podmínky nejsou ve vesnici příznivé a spolupráce s rodiči se tak omezuje na poměrně úzkou skupinu.

Plánování tvoří ucelený systém. Vyhodnocování dílčích úkolů probíhá neformální cestou při každodenním kontaktu a krátkých poradách. Komplexnější vyhodnocení se uskutečňuje na pedagogických radách, nemá však doložitelnou písemnou podobu.

Škola nabízí dva nepovinné předměty (přípravný sborový zpěv, hra na flétnu) a osm zájmových kroužků (LEGO, keramika, hra na flétnu, náboženství, výpočetní technika pro 1. ročník a pro 2. – 4. ročník, dovedné ruce a internet). Žáci se specifickými poruchami učení a tělesným postižením mají zpracovány individuální vzdělávací plány, se kterými jsou rodiče seznámeni.

Organizování

Organizační systém je jednoduchý a jasný a vychází z potřeb školy. Ředitelka řídí přímo všechny pedagogické i nepedagogické pracovníky. Ti nemají přiděleny rozsáhlejší kompetence. Veškeré úkoly jsou obsaženy v náplni práce, která má písemnou podobu a je součástí personální dokumentace. Organizace vyučování je v souladu s právními předpisy. Provoz školní družiny je stanoven na základě požadavků rodičů a se souhlasem zřizovatele. Organizace příchodů a odchodů dětí je prokazatelně doložena na zápisních lístcích s podpisy rodičů. Povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech v požadovaném rozsahu.

Řád školy i školní družiny je zveřejněn pro žáky i rodiče na nástěnce při vstupu do školy. Oba tyto dokumenty obsahují základní pravidla chování dětí ve škole, dominují však povinnosti žáků nad právy. Vyučující mají přístup ke všem potřebným informacím, které jsou aktuálně zveřejňovány ve sborovně, na pedagogických radách i při běžném pracovním kontaktu. Vzhledem k velikosti kolektivu a pozitivním vztahům je tento informační tok rychlý a úplný. Osobní materiály zaměstnanců a důvěrné zprávy o žácích jsou zabezpečeny před zneužitím.

Zákonní zástupci jsou informováni o prospěchu a chování prostřednictvím žakovských

knížek, pravidelných třídních schůzek a individuálních konzultací. Veškeré další dění ve škole je prezentováno formou nástěnek, informačních plakátů a školního časopisu, který je distribuován do všech domácností v obci. Vznikla skupina rodičů, kteří mají zájem se školou úzce spolupracovat a pomáhat jí. Založili Klub rodičů, který má za cíl podporovat školu materiálně a organizačně. Ředitelka tuto iniciativu podporuje a využívá nové náměty a připomínky. V průběhu školního roku se žáci zúčastňují společenských akcí obce jako jsou besídky, Den matek, veřejné schůze a maškarní bál. Škola pořádá výstavy žákovských prací vytvořených v keramické dílně a v hodinách výtvarné výchovy a pracovního vyučování. Ve spolupráci s Klubem rodičů a mateřskou školou se uskutečnila akce Příchod jara s večerním táborákem. Den země byl zaměřen na úpravu okolí školy, výsadbu stromků a poznávání přírody.

Výroční zpráva školy je stručná, ale poskytuje téměř všechny potřebné informace. Schází jen přehled učebních plánů a stránka sebehodnocení je málo výrazná. Ředitelka úzce spolupracuje se zástupci obce a využívá jejich připomínek a námětů. Tato spolupráce je oproti minulosti velmi pozitivní.

Vedení a motivování pracovníků

Ve stylu řízení dominuje orientace na úkoly a jejich řešení. Vstřícnost a komunikativnost je v případě potřeby doplňována autoritativními prvky řízení. Pedagogičtí pracovníci mají vytvořen dostatečný prostor pro nové inovační postupy a uplatnění vlastní tvořivosti. Podle možností školy je jejich aktivita podporována systémem finančních pobídek, a to na základě kritérií pro osobní hodnocení. Kritéria jsou jasná, přehledná a pracovníci jsou s nimi seznámeni. Významně je uplatňováno morální hodnocení formou pochvaly a poděkování. Plnění úkolů je vyhodnocováno průběžně na krátkých poradách ve sborovně a hlavně na pedagogických radách. Dvakrát ročně je s jednotlivými pracovníky projednávána výše osobního hodnocení. S úspěchy pracovníků i žáků je seznamována široká veřejnost a zástupci obce. Dokladem úspěšného motivování pracovníků je množství zájmových útvarů a mimoškolních aktivit a jejich realizace v době mimo vyučování a ve volné dny. Pedagogičtí pracovníci se také aktivně zapojují do dalšího vzdělávání.

Kolektiv pedagogických pracovníků tvoří tři učitelky ZŠ a vychovatelka ŠD. Jedna učitelka splňuje všechny podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, jedna studuje na pedagogické fakultě příslušný obor a jedna absolvovala studijní obor pro 2. stupeň základní školy. Vychovatelka má požadovanou kvalifikaci k práci v ŠD, navíc vyučuje 9 hodin ve 3. a 4. ročníku.

Kontrolní mechanismy

Plánování, kontrola a jejich vyhodnocování tvoří ucelený systém. Existuje zpětná vazba, která je využívána ke stanovování dalších úkolů. Ředitelka sestavila celoroční plán kontrolní činnosti, který má pracovní charakter a je aktualizován podle potřeb školy. Analýza výsledků kontrol je součástí pedagogických rad, kde je projednávána s pracovníky a v případě potřeby jsou přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Pedagogická dokumentace je průběžně kontrolována. Hospitační činnost je prováděna podle celoročního plánu ředitelky. Zápisy společně s rozborů byly doloženy a mají dobrou vypovídací hodnotu. Není z nich ale zřejmé následné zaměření na odstranění nedostatků. Vyučující pověřená výchovným poradenstvím a ředitelka školy se zaměřují hlavně na práci s integrovanými žáky a se žáky z méně podnětného rodinného prostředí.

Pro sledování kvality práce pedagogů a hodnocení úrovně výsledů učení žáků jsou využívány již zmíněná hospitační činnost, pak pravidelné kontrolní práce v jednotlivých ročnících a spolupráce se spádovou školou ve Štramberku. Vyučující se zajímají o studijní výsledky svých bývalých žáků na okolních školách.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování stejně jako organizování, vedení a motivování pracovníků a kontrolní mechanismy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

V souhrnu jsou podmínky vzdělávání hodnoceny jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 1. září 1998, čj. 537/98 – 17 ze dne 17. června 1998
- Zřizovací listina Základní školy Ženkla, okres Nový Jičín ze dne 29. listopadu 2001
- Organizační řád Základní školy Ženkla ze dne 1. září 2001
- Vnitřní řád Základní školy Ženkla ze dne 1. září 2001
- Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků 1. – 4. ročníku navštěvujících školu ve školním roce 2001/2002
- Podkladová inspekční dokumentace pro základní školy
- Učební plány školy, tématické plány sledovaných předmětů, plány práce výchovného poradce a metodika prevence
- Roční plán práce školy a z něj vycházející měsíční plány
- Osobní plán ředitelky školy
- Zápis z pedagogických rad uskutečněných ve školním roce 2001/2002
- Plán hospitační činnosti včetně zápisů z provedených hospitací
- Pedagogická dokumentace zdravotně postižených žáků
- Kniha úrazů, protokoly a záznamy o provedených kontrolách
- Rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky (včetně potřebných dokladů)
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001
- Zápisové lístky do školní družiny
- Personální dokumentace zaměstnanců
- Seznamy žáků

ZÁVĚR

Základní škola Ženklaava naplňuje požadavky a cíle zvoleného vzdělávacího programu. Škola se opírá aktivní a iniciativní kolektiv a stále se zlepšující materiální podmínky. Má stanoveny reálné cíle, ke kterým se postupně přibližuje. To má pozitivní odezvu v řadách rodičovské veřejnosti i představitelů obce.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Způsob a úroveň řízení odpovídá potřebám školy daného typu. Tvoří funkční systém, který vytváří předpoklady pro realizaci krátkodobých i dlouhodobých záměrů ve všech oblastech výchovně vzdělávacího procesu.

Podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Při srovnání se zjištěními a závěry ČŠI, uvedenými v inspekční zprávě čj. 144 116/98 – 011128 z orientační inspekce konané 11. května 1998 bylo konstatováno:

1.Škola vykazuje pozitivní posun v realizaci výchovně vzdělávacího procesu a zlepšující se podmínky vzdělávání.

2.Pedagogický kolektiv se stabilizoval a aktivně přistupuje k dalšímu vzdělávání a kompenzuje tak nepříznivou situaci v oblasti odborné a pedagogické způsobilosti některých pracovníků.

3.Dokumentace vztahující se k řízení a správě školy má odpovídající úroveň a tvoří funkční systém.

4.Úspěšně se rozvíjí spolupráce Základní školy Ženklaava s ostatními školskými zařízeními, rodiči, společenskými a zájmovými organizacemi a představiteli obce.

5.Škola důsledně dbá o svoji prezentaci na veřejnosti.

Přetrvávající nedostatky:

1.Nepříznivá odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků.

2.Limitující vybavení výpočetní technikou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiří Crhonek	Jiří Crhonek
Členové týmu	Mgr. Věra Dufková	Věra Dufková

V Novém Jičíně dne 17. června 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. července 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Hana Vidličková

H. Vidličková
podpis

Předmětem orientační inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy KÚ Moravskoslezského kraje, 28. října 117, 702018 Ostrava 2	2002-07-10	144-309/02-5177
Zřizovatel OÚ Ženklaava	2002-07-10	144-308/02-5177
Rada školy – není zřízena	-----	-----

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány